

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Fél évre . . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy órá . . . 9 L — b.
Nyiltér sora 6 L — b.
Hird. petitsora 5 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Kiadóhivatal a Kézdivásár-
helyi Könyvnyomda r.-t.
papírházában.

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósz Ödön.

Szerkesztőség: Dr. Diósz Ödön irodájában Str. Gen
Averescu No. 12 (volt Báthori ut 14 sz)

Gazdakörök alapítása.

A falusi lakosság szellemi és anyagi megerősödésnek legerősebb fegyverei a szövetségek, gazdakörök és földmíves szövetségek. Legkönnyebb ezek közül egy gazdakör létrehozása és fenntartása. A kolozsi református egyházmegye belmisszió-tanfolyamán erről az érdekes kédről tartott a papok, tanítók számára előadást Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egyesület főtitkára. Az érdekes felolvasás általában azzal foglalkozik, mit tehet a pap és a tanító a falusi nép gazdasági helyzetének emelése érdekében. A bő dolgozathoz a következőkben közöljük a gazdakörök alakítására való fejtegetéseit:

„A gazdakör megalapítása nem olyan nehéz és bonyolult dolog, mint amilyennek általában hiszik. A legelső kellék: egy becsületes, okos vezetőember. Ahol az meg van, ennek össze kell írnia a falu gazdái közül azokat, akik tagjai akarnak lenni a gazdakörnek. Beszéljék meg, — hol lehetne a gazdakör számára alkalmas otthont találni, hogyan lehetne néhány butordarabbal berendezni, — mennyibe kerülne a bér, fűtés, világítás. Ha ezekkel tisztába jöttünk, bejelentjük a járási főszolgabírónak, hogy a községben gazdakör van alakulóban és engedélyt kérünk az első gyűlés megtartására. Megcsináljuk a gazdakör szabályait román és magyar nyelven. (Ilyen szabályokat szívesen küld nyomtatásban az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvár, Attila-utca 10.) Számításba vesszük az évi tagsági díjakat.

Amint megjön a főszolgabíróság végzése, megtartjuk az alakuló gyűlést és megkezdjük a működést. Minden gazdakörnek a haladás szolgálatába kell állania. Az olyan gazdakör, amelynek nincsenek ujságjai és könyvei, csak korcsma pálinka nélkül. Méhkas, amelyben nincs méz.

A gazdakör vezetőinek továbbá arra kell törekedniük, hogy a tagsági díjakon kívül egyéb jövedelmet is biztosítsanak a fenntartás céljaira. Ilyen eszközök például a következők: Az összes gazdák egy intézetnél adják fel biztosí-

tásaikat, ez által olcsóbban biztosíthatnak, viszont a gazdakör az üzletszerzési jutalékok révén jövedelemhez jut.

Irjuk össze a tagok konyhakerti, virág, takarmány, vetőmag, stb. szükségleteit, szerezzük be azokat együttesen, megtakarítunk 5--30 százalékot, amelynek felét visszatérítjük a gazdáknek, fele a gazdaköré marad.

Ha a bevételek olyan összegekre rugnak, hogy ezekből gépeket és gazdasági eszközöket is beszerezhetünk, legyen a gazdakör ilyeneket és mérsékelt használati díj ellenében adja kölcsön a gazdáknek.

A gazdakör ezeken a gazdasági kiegészítéseken kívül azonban elsősorban a falusi nép hasznos szórakoztatására és művelésére fordítsa tevékenységét. Tartanak előadásokat a gazdasági, egészségügyi, közigazgatási, vagy a népet érdeklő bármely más kérdésben. Felolvasások tarthatók a gazdasági szakkönyvekből, vagy a napi- és hetilapokból is.

Mindezek olyan eszközök, amelyek csak egy jó akaratu vezetőt és a gazdák összetartását igénylik és mégis ezen szerény eszközökkel nagymértékben elő lehet mozdítani a falusi lakosság jólétét és művelődését.

A Magyar Párt ügye.

Tatarescu kissebbségi államtitkár azon gyanúsítására, hogy a Magyar Párt a brassói gyűlésen a kommunistákkal együttműködött, minthogy a gyűlés tartását a hatóságok megakadályozták, a múlt héten Ugron István elnök a napilapokban tette közzé terjedelmes választ. A válasz erősen visszautasítja a méltatlan gyanúsítást, melynek semmi alapja nincs és nem is volt. A párt nem kereste az érintkezést a gyűlésen a munkásság üdvözlését kijelentő Csetryvel, aki nem is kommunista, hanem ez utóbbi forult néhai Dr. Hajdu Istvánhoz, aki dr. Grandpierre Emil ügyvezető alelnökkel közölte ezt.

Az ügy legújabb fordulata az hogy Grandpierre lemondott az ügyvezetői alelnöki tisztségéről, mert azt véli, hogy így elülnek a liberalisok köréből kiinduló gyanúsítások.

HIREK

Szerda, Január 28.

— **Előfizetőinkhez.** A Székely Ujság az elmúlt év második felében részint nyomdai személyzet hiánya miatt, részint papir-

hiány miatt rendesen nem jelenthetvén meg, a második félévi előfizetési díjat 20 leura mérsékelte a kiadóhivatal. Így az egész évi 100 L. előfizetési díj helyett az I. félévre a rendes 50 L. a II. félévre pedig csak 20 L. összesen 70 Leu terheli az előfizetőket s kérjük a hátralékosokat, hogy e szerint küldjék be a díjakat. A kik a múlt évre az egész évi 100 Leut kifizették volt, azoknak 30 Leut. az 1925 évi előfizetési díjba számítunk. Ez évben most már minden csütörtökön rendesen meg fog jelenni lapunk s tekintettel a papírárak és az előállítási költségek emelkedése, a két oldal terjedelmű szám árát 1 Leu 50 ban-ban a 4 oldalú számot pedig 3 leuban állapítottuk meg, míg az előfizetési ár a régi marad.

— **Eljegyzés.** Csekme Mózes m. kir. államvasuti ellenőr fia, Csekme Mózes Ferenc m. kir. honvéd hadnagy karácsonykor tartotta eljegyzését Réthy Erzsébet urhölgygyel Budapesten, a mit ez uton hoz itteni ismerősei és rokonai tudomására.

— **Az Egyesülés ünnepe.** Január 24-én szombaton volt Románia egyesülésének ünnepe, melyet városunkban is nagy ünnepséggel ünnepeltek. A piactéri ünnepélyre kivonultak a katonaság, a hivatalok és az iskolák. Este a Vigadó nagytermében a kézdivásárhelyi köztisztviselők előkelő és fényesen sikerült táncestélyt rendeztek.

— **A hushagyókoddi ref. estély.** Nagyon folynak az előkészületek a kézdivásárhelyi ref. egyház hushagyókoddi estélyére, a mikor *Mágnás Miska* c. operette kerül műkedvelő előadásra. A szereplők szorgalmasan készülnek e nagyszerű darabra.

— **Halálozások.** Özv. Bányai Jánosné Szotyori Ilona 62 éves korában meghalt január 21-én. Pénteken délután temették a város közönségének nagy részvéte mellett. Az elhunyt Bányai János székelykereszturi képezői igazgató tanár, a Székely Ujság munkatársa, édes anyját gyászolja. — Koós András birtokos 70 éves korában Kézdimárkossalván elhunyt.

— **Egy ügyvéd szerencsétlensége.** A múlt héten Marosvásárhelyen meghalt dr. Augner Jenő ügyvéd 36 éves korában, vérmérgezés következtében. A szerencsétlenül járt ügyvéd halálát az okozta, hogy lábát cipője elcsúszott a színes harisnyájától vérmérgezést kapott. Az elhunyt ügyvéd a háború előtt több éven át Kovásznán volt ügyvédjelölt s mint ügyvéd, Marosvásárhelyen telepedett le, a hol az izraelita hitközség elnökévé választotta.

— **Meghalt Brázay Kálmán.** Budapesti tudósítónk jelenti: Brázay Kálmán volt ország-

gyűlési képviselő, a közismert Brázay sósbor-szesz készítője 85 éves korában Pécs melletti birtokán meghalt. Az elhunyt közeli rokonságban volt a Kossuth családdal.

— **A tisztviselők drágasági pótléka.** A nagyhéten megérkezett a rendelet arról, hogy a köztisztviselők január 1-től számítva megkapják a 30 %-os drágasági pótlékot.

— **Turóczi Mózes születési évfordulója.** Városunk nagynevű szülöttének, az ágyuöntő Turóczi Mózesnek január 19-én volt a születési évfordulója. Az 1848/49-iki szabadság harc ezen kimagasló szereplője 1813-ban született s illő, hogy nagyjainkról időnként megemlékezzünk, ne engedjük feledés homályába veszni emlékünket.

— **A gyers posta.** Megszoktuk, hogy a falukra szóló leveleket napok, vagy hetek múlva kézbesítik, de hogy már a városok közti forgalom is ily lassu legyen, nem tudjuk megérteni. A múlt héten egy Kézdivásárhelyen feladott levelet hat nap múlva kézbesítettek Sepsiszentgyörgyön a címzett kezébe s e miatt egy törvényszéki tárgyaláson felperest elmarasztalták. Jó lenne, ha nem fordulnának elő ilyen postai mizériák.

— **Tilos nyulra vadászni.** A vadászati felügyelőség közlése szerint január 15-től kezdve a nyulvadászat az egész ország területén be van tiltva.

— **A részegesek nyilvántartása.** Most folyik a szeszadó törvényjavaslat előkészítése s a javaslatkészítő bizottság megküldötte a tervezetet a szeszgyárosok szövetségének észrevételezés végett. A javaslat sok változást tervez így a községekben az italmérési jog kizárólag a községeket fogja illetni. De legérdekesebb intézkedés a részegesek nyilvántartása. A kiket nyilvános helyen részegen találunk, megbüntetik s harmadszori részegség miatti büntető ítéletben a járásbíró elrendeli, hogy az illető nevét vegyék fel a részegesek névjegyzékébe, a melyet az összes kocsmákban kifüggesztesnek és azoknak italt adni nem szabad.

— **Székelly kapu a miniszterelnök birtokán.** Bratianu miniszterelnök az elmúlt nyáron székellyföldi autótja alkalmával Fenyéd községet is utjába ejtette. Amíg autója a falun áthaladt, nem győzte eléggé csodálni a község művészies faragású székellykapuit. Megbámulta a székelly kapu ékes faragványait és galambducait, majd kiválasztotta legszebbiket azzal az óhajással, hogy azt birtokára szállítsák. Ehelyett a vármegye prefectusa egy teljesen új kaput csináltatott Bratianu számára Dávid Mózes fenyédi kapucsináló művésszel, aki az eddigiéknél nagyobb méretű alkotmányt faragott tiszta székelly népművészeti motívumokkal és eredeti székelly rigmussal — román nyelven. A kapu, amely kereken 9800 leibe került: teljesen készen várja a vasuti teher kocsit, hogy ezután a miniszterelnök birtokán legyen a székelly néplélek művészi alkotóképességének bizonyossága.

— **A vadászjegyek érvényessége.** A vadászjegyek, fegyvertartási engedélyek és kutya-jegyek érvényességét a földmívelésügyi miniszter 16731/1924. szám alatt február 1-ig meghosszabbította. Ez időn belül azonban feltétlenül ajánlatos mindenkinek az új igazolványokat megszerezni, mert különben rendkívül súlyos büntetésnek teheti ki magát.

— **Hideg lesz az idei nyár.** H. W. Browde, a washingtoni csillagda igazgatója kiszámította, hogy 1926-ban a Nap felszínén hatalmas napfoltok fognak megjelenni s ezért a nap melegítő ereje jelentékenyen csökkenni fog. Az 1925-1926 évi tél szokatlanul erős, a

nyár pedig igen gyenge és hűvös. Az 1926. év hasonlítani fog az 1816. évhez, amely egész sereg időjárási katasztrófáról s roppant zordon térről nevezetes. Persze már 1925-ben hűvös lesz a nyár, mintegy előhírnökeként a jövő évnék.

— **Tizenkét centiméteres ujszülött.** Szászország egyik szülészeti klinikáján csodálatosan kicsiny leánygyermek jött világra. Hossza tizenkét centiméter, súlya egy kgr. sincs, testrészei azonban megfelelő arányban hiánytalanul megvannak. Naponta két kanál tejet fogyaszt. Egészséges és aránylag gyorsan fejlődik.

— **A világ legnagyobb vizesése.** Sokáig azt hitték, hogy a világ legnagyobb zuhataga a Niagara vizesés. Később, mikor a zambezi Victoria vizesést felfedezték, a Niagara elvesztette az elsőségét. Most már tudjuk, hogy nem ez a legnagyobb, hanem a világ leghatalmasabb vizesése a braziliai Iguassu esés. Ezen percekint 800.000 köbméter víz esik le, míg a Niagarán csak körülbelül 500.000 és a Victorián is ugyanennyi. Az Iguassu zuhatagja kb. 4000 méter hosszú, holott a másik kettő csak 1500 méteres. De magasság tekintetében a zambezi vizesése az első. Ez körülbelül 100 m. magas, míg a braziliai csak 70 körül van. A Niagara még valamivel alacsonyabb.

— **Új magyar anekdota kincs.** Nagy érdeklődésre számot tartó vállalkozásba kezdett Benedek Elek népszerű hetilapja, a Vasárnapi Ujság. Sorozatosan kezdi közölni kimagasló erdélyi közéleti emberek és eseményekhez fűződő anekdotákat, amelyek szájról-szájra járnak Erdélyben anélkül, hogy valaki az összegyűjtésére gondolt volna. A Vasárnapi Ujság szerkesztősége ezen az úton is felhívja a közönséget, hogy ebben a munkában legyen segítségére és vidékenként közszájon forgó anekdotákat juttassák el a szerkesztőség címére. A közlés feltételei a Vasárnapi Ujság e heti számában olvasható.

— **Apró hírek.** A szövetséges államok pénzügyminisztereinek párisi konferenciáján létrejött megállapodások az érdekelt államok képviselői aláírták. — Kinában újabb telfordulás előtt áll a helyzet. Ezért az amerikai hadihajóknak kiadták a rendeletet, hogy az amerikai érdekek megvédése céljából azonnal induljanak Sang-Haiba. — A magyar alföldön Ujszász-Cegléd között a múlt héten óriási pusztító vihar volt, mely számos épületet romba döntött. — Marconi a pápának rádió készüléket ajándékozott. — Oroszországban a Lena egyik mellékfolyója, az Aldana mentén nagy-kiterjedésű arany mezőt fedeztek fel. Az aranyréteg alig két méternyire van a föld színe alatt.

NYILTTÉR*)

A személyemről elterjedt rémhírekre vonatkozólag közlöm Kézdivásárhely és vidéke lakosságával, hogy Albert Jánost ki lakásomon magát detektívnek adta ki és engem pénzhamisítással vádolt, elfogták.

Nevezett egy szélhámos, ki ezelőtt egy pár nappal szabadult ki a börtönből.

Turia 1925. január 22.

Solyom Gyula.

*)E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Románul megtanulni

legkönnyebben lehet András főgimnáziumi román nyelvtanár Szótárából.

A 2 részből álló zsebszótár hűséges kísértés lesz, s 674 oldalán megtaláljuk úgy a hivatalos, valamint a többi összes használatban levő helyes szavakat magyarázatokkal és táblázatos nyelvtannal.

Ára a Román-Magyar résznek 55, Leu a Magyar-Román résznek nyelvtannal 70. Leu. Egész vászonkötésben 15 Leuval drágább. Mindkét rész egész vászonba egybekötve Leu 150.

Kapható: Benkő Mór kiadónál Sepsiszentgyörgyön. Tanintézetek, tanerők és hivatalnokok 10% árkedvezményt élveznek.

No. 363/1925.

Hirdetmény.

Az 1924. július 4-ről kelt „Hivatalos közlöny”-ben (Monitorul Oficial) hirdetett törvény alapján minden Kerületi Pénztárnál egy vezető bizottság fog működni mely egyenlő részben úgy a munkaadókból mint munkásokból lesz össze állítva.

Ezen vezető bizottság létszáma minden pénztárnál a Miniszteri rendelet V bekezdése alapján lett megalapítva. Az erre vonatkozó választás és kinevezés törvényileg való megalapítása végett, a munkások és munkaadók szervezetei felkéretnek előterjesztéseket tenni azon tagokra vonatkozólag a Ministerul Muncii Cooperatiunii si Asignrarilor Sociale Bucuresti.

Azon törvényileg megalapított szervezetek akik erre vonatkozólag „Nyomtatványokat” a Központtól nem kaptak, felkéretnek, hogy hasonló nyomtatványokat azon kerületi pénztártól kérjenek melyhez tartoznak mely nyomtatványok a szükséges adatok kitöltésével egész 1925. február 1-ig beterjesztendő azon figyelemztetés mellett, hogy a határidő lejártá után semmi nevezetű előterjesztés nem lesz be véve.

A minták kitöltve azon kerületi pénztárhoz küldendő be, melyhez a szervezett tartozik.

Directia Generala a Cassei
Centrale a Asigurarilor Sociale.

Nr. 153/1924. executional.

Publicatiune de licitatie.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunostinta publica in senzul legii art. 102. din 1881. §. 102. respective XLI. din 1908. §. 19. cumca lucurile urmatoare a. s. 3 vagon lemn de foc care in urma decisiului Nr. 3462/2. din anul 1922. al judecatoriei de ocol din Trg.-Sacuesc s'au executat in Ghelinta in Zernyetelepe in favorul executorului Francisc Szakacs dom. in Ghelinta repr. prin adv. dr. I. Dienes Jenő dom. in Targul Sacuesc din comuna pentru incasarea capitalului de 73 Lei 10 b. si acces. prin executie de acoperire si cari s'au pretuit in 6000 lei si vor vinde prin licitatie publica.

Pentru efectuarea acestor licitatiuni, pe baza decisiului Nr. G. 481/2 1923. al judecatoriei de ocol din Trg.-Sacuesc se fixeaza termenul pe 14 Februarie anul 1925. la orele 4 p. m. in com. Ghelinta in Zernyetelepe. si toti cari au voie de a cumpara sunt invitati prin acest edict cu observarea aceia, ca lucurile susamintite vor fi vandute in senzul legii XL. din 1881. §. 107. si 108. celor cari dau mai mult, pe langa solvirea in bani gata si in caz necesar si sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 73 L. 10 b capital, dobanzile cu 5% socotind din 30 Jul. 1922 iar spezele pana acum straverite de 437 Lei 95 bani.

Intrucat mobilele cari ajung la licitatie ar fi fese executate si de altii si acestia si-ar fi castigat dreptul de acoperire, licitatie prezenta este ordonata si in favorul acestora in senzul art. 102. din 1881. §. 102.

Dat in Trg.-Sacuesc, la 22 Jan. 1925.

Stefan Molnar,
executor judecatoresc.

Lungström

FŐLERAKAT
Kézsmárky József
kereskedésében Kézdivásárhely.